

Předpoklady cestovního ruchu

Geografie nevýrobní sféry

Přednáška č. 10

© HS

Předpoklady CR

Lokalizační předpoklady - přírodní

- **Klima (podnebí),**
  - **hydrologické poměry,**
  - **reliéf,**
  - **geologie,**
  - **flora a fauna.**
-
- Uplatňují se zejména v plošně rozsáhlých areálech, mají stacionární, do jisté míry i konstantní charakter, čímž vytvářejí předpoklad pro regionalizaci cestovního ruchu.

Lokalizační předpoklady – Kulturně-historické

- Mají většinou charakter stálých objektů (hrady, zámky, divadla) nebo jednorázových akcí (festivaly, koncerty, náboženské slavnosti).
- Mezi velmi významné představitele této skupiny patří památky (i přírodní) zařazené do kulturního (případně přírodního) světového dědictví lidstva a zapsané do seznamu UNESCO.
- V seznamu světového dědictví UNESCO je po posledním zasedání World Heritage Committee 690 míst (529 kulturních, 138 přírodních a 23 kombinovaných lokalit).

Selektivní předpoklady

- **Objektivní** (např. vnitropolitická situace, ekonomické předpoklady, demografické skutečnosti, kvalita životního prostředí ...).
- **Subjektivní** (řada psychologických pohnutek, kterými je ovlivňováno rozhodování jednotlivce nebo skupiny obyvatel k účasti na cestovním ruchu a k výběru lokality pro cestovní ruch. Velkou roli zde hraje reklama, propagace, zkušenost, módnost apod.).

Realizační předpoklady

- **Realizační faktory** mají dominující postavení pro konečnou fázi uskutečňování cestovního ruchu.
- Umožňují danou oblast dosáhnout (doprava) a využít (ubytovací a stravovací zařízení, případně zábavná a sportovní). Svoji kapacitou tvoří nabídkový strop pro využití lokalizačních podmínek.

Rajonizace cestovního ruchu

Rajonizace cestovního ruchu

- Regiony (destinace) cestovního ruchu jsou vymezovány z hlediska prostorového uspořádání typových atraktivit a aktivit cestovního ruchu v území (potenciálu krajiny).
- Turistické regiony, oblasti a lokality (středisko cestovního ruchu)
- Regiony s mezinárodním, celostátním nebo regionálním významem
- Historický vývoj: poslední komplexní rajonizace v ČR je z roku 1981 (Rajonizace cestovního ruchu ČSR)
- Marketingová rajonizace: 1999 (aktualizace 2010)

Marketingové turistické regiony

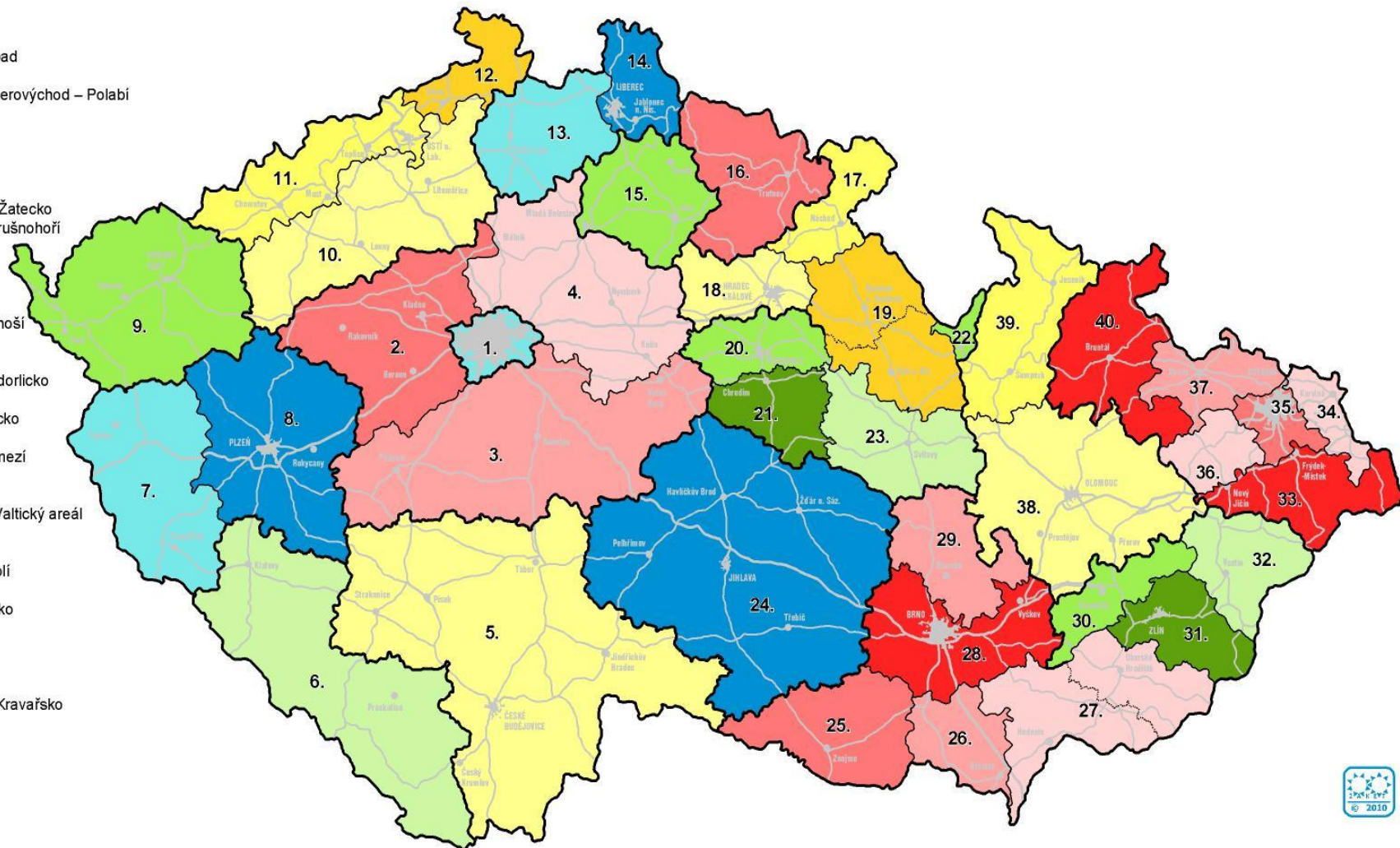
Turistické regiony České republiky

Marketingové turistické oblasti

Turistické oblasti České republiky

1. Praha
2. Střední Čechy – západ
3. Střední Čechy – jih
4. Střední Čechy – severovýchod – Polabí
5. Jižní Čechy
6. Šumava
7. Český les
8. Plzeňsko
9. Západočeské lázně
10. České Středohoří a Žatecko
11. Krušné hory a Podkrušnohoří
12. České Švýcarsko
13. Českolipsko
14. Jizerské hory
15. Český ráj
16. Krkonoše a Podkrkonoší
17. Kladské pomezí
18. Hradecko
19. Orlického hory a Podorlicko
20. Pardubicko
21. Chrudimsko – Hlinecko
22. Králický Sněžník
23. Českomoravské pomezí
24. Vysočina
25. Znojemsko a Podyjí
26. Pálava a Lednicko-Valtický areál
27. Slovácko
28. Brno a okolí
29. Moravský kras a okolí
30. Kroměřížsko
31. Zlínsko a Luhačovičky
32. Valašsko
33. Beskydy – Valašsko
34. Těšínské Slezsko
35. Ostravsko
36. Poodří – Moravské Kravařsko
37. Opavské Slezsko
38. Střední Morava
39. Jeseníky – západ
40. Jeseníky – východ

Rajonizace CR v ČR

= zařazení regionů / rajony, oblasti / do čtyř kategorií podle vhodnosti pro CR.

- I. - mezinárodní význam (Praha, NP, UNESCO, ZČ lázně)
- II. - národní význam (Říp, hrady , zámky, lázně, CHKO ...)
- III. - oblastní význam (Nechanice, Králův Dvůr, Svitavy ...)
- IV. - lokální význam (kostely, chr.naleziště, městská muzea ...)

hodnotící faktory - přírodní podmínky (hory, lesy, vodní plochy...)

- výsledky lidské činnosti (kult-hist., lázně, přehrady...)
- vybavenost (ubyt., strav., lanovky, půjčovny,+služby)
- dopravní předpoklady = realizační předpoklady
- negativní faktory (ceny, kriminalita, hmyz, ŽP)

I. kategorie

- Praha, Český Krumlov, Brno + další památky UNESCO
- Národní parky - KRNAP
  - Šumava
  - Podyjí
  - České Švýcarsko
- Lázně (ZČ, Teplice, Luhačovice, Libveda, Velichovky, Jánské Lázně apod.)
- Jeseníky
- Valašsko + Beskydy
- UNESCO

II. kategorie

- Krušnohoří
- Český ráj
- Jihočeské rybníky
- Křivoklátsko
- Dolní Vltava
- Jizerské hory
- Posázaví
- ČM vrchovina
- Orlické hory
- Moravský kras
- Pošumaví
- Horní Vltava
- Střední Vltava
- Č. Středohoří
- Pálava
- Bílé Karpaty

III. kategorie

- Lužické hory
- Doksy a okolí
- Podkrkonoší
- Broumovsko
- Mělnicko
- Horní Střela
- Stříbrsko
- Český les
- Kaplicko
- Brdy
- Tábořsko
- Železné hory
- Povodí Orlice
- Drahanská vrchovina
- Chřiby
- Slovácko
- Chodsko
- Frýdlantsko
- Šluknov
- Žďánický les
- Ivančicko

IV. kategorie

= pouze atraktivity lokálního významu

- Staroboleslavsko
- Džbán
- Boskovicko
- Kounicko
- Hrotovicko
- aj.
- Prolínání a nejednotnost v zařazení do III. a IV. kategorie.

Památky UNESCO v ČR

12 památek:

1. Brno
2. Český Krumlov
3. Holašovice
4. Kroměříž
5. Kutná Hora
6. Lednicko-valtický areál
7. Litomyšl
8. Olomouc
9. Praha
10. Telč
11. Třebíč
12. Žďár nad Sázavou

6 biosférických oblastí:

1. Třeboňsko
2. Dolní Morava
3. NP a CHKO Šumava
4. KRNAP
5. Křivoklátsko
6. Bílé Karpaty

Nehmotné dědictví UNESCO v ČR

- Slovácký verbuňk (2005)
- Vesnické masopustní obchůzky a masky na Hlinecku (2010)
- Sokolnictví – umění chovu dravců, jejich ochrany, výcviku a lovu s nimi (2010)
- Jízda králů – zařazena v listopadu 2011

Průvodcovské služby v ČR

Průvodcovské služby (v organizovaném CR)

- „Role“ průvodce – prostředník, poskytuje informace, řeší mimořádné situace, společník, autorita, kontroluje, podnikatel
- Typy průvodců:
  - vedoucí zájezdu (tour manager)
  - průvodce zájezdu (tour escort) - pendler

- turistický průvodce (tourist guide)
- specializovaný průvodce:
  1. horský průvodce
  2. sportovní instruktor
  3. odborný průvodce
  4. animátor
- pobytový delegát (local representative)
- tlumočnick-překladač

Postavení a činnost CK

Klasifikace CK podle:

- Postavení v distribučním procesu
  - touroperátor (cestovní kancelář)
  - prodejce, zprostředkovatel (cestovní agentura)
- Zaměření nabízených zájezdů
  - všeobecné CK
  - specializované CK

Rozdělení zájezdů

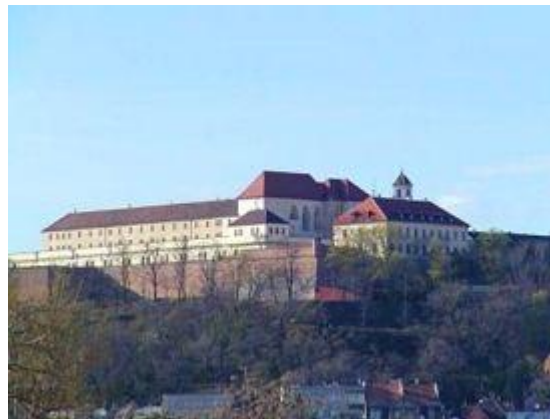
- **Z hlediska geografického**
  - domácí (po území ČR)
  - zahraniční
    - výjezdový (outgoing)
    - příjezdový (incoming)
- **Z hlediska časového**
  - krátkodobé (do 4 dnů)
  - dlouhodobé (delší než 4 dny)
- **Z hlediska tematického zaměření**
  - rekreační
  - kulturně-poznávací
  - sportovní a turistické
  - výstavy a veletrhy
  - zvláštní tematické
  - incentivní a kongresové
  - lázeňské
  - lovecké
- **Z hlediska použitého dopravního prostředku**
  - autokarové
  - vlakové
  - letecké
  - vlastním dopravním prostředkem
  - lodní
  - ostatní druhy dopravy
  - kombinovaná přeprava

Rozdělení zájezdů

- **Z hlediska ročních období**
  - letní
  - zimní
  - mimosezonní
- **Z hlediska způsobu jejich přípravy**
  - standardní
  - forfaitový
- **Z hlediska obsahové náplně zájezdu**
  - Pobytové
  - Poznávací
  - Kombinované
  - Hvězdicové – vyjíždí se z místa ubytování, několik nocí na místě
- **Z hlediska použitého dopravního prostředku**
  - autokarové
  - vlakové
  - letecké
  - vlastním dopravním prostředkem
  - lodní
  - ostatní druhy dopravy
  - kombinovaná přeprava

K obrázkům
přidejte jejich
název:

Informační zdroje

- ČSÚ – ročenky
- www.mmr.cz
- www.czechtourism.cz
(<http://www.czechtourism.cz/pro-studenty/>)
- www.kudyznudy.cz
- www.czech.cz
- www.mkcr.cz
- www.cestovni-ruch.cz